

Opplæringsloven § 2-6 og forholdet til de fire læreplanene for døve og sterkt tunghørte

Utdanningsdirektoratet har svart Møller kompetansesenter hvorvidt læreplanene for opplæring etter opplæringsloven § 2-6 er bindende.

TOLKNINGSUTTALELSE | 07.06.2010

Gjelder

- [Opplæringslova - § 2-6 Teiknspråkopplæring i grunnskolen](#)
- [Opplæringslova - § 5-1 Rett til spesialundervisning](#)

Det blir vist til brev fra Møller Kompetansesenter, datert 15.04.10, med spørsmål knyttet til hvorvidt de særlige læreplanene for opplæring etter opplæringsloven § 2-6 er bindende.

I sin oversendelse viser kompetansesenteret til følgende fra Veileder for opplæring for hørselshemmede:

Til opplæringsloven § 2-6 er det utarbeidet egne læreplaner i fagene norsk, tegnspråk, engelsk og drama og rytmikk. Til disse læreplanene er det utviklet flere digitale læremidler som krever tilgang til teknisk utstyr. Elever som har opplæring i og på tegnspråk, skal ha faget tegnspråk i tillegg til andre fag. Dette medfører at de får et utvidet timetall (967 timer) i løpet av de ti årene i grunnskolen. Timene fordeles av skolen i samråd med de foresatte. Læreplanene for døve og sterkt tunghørte er likestilt med de ordinære læreplanene. Læreplanverket, herunder læreplanene for døve og sterkt tunghørte, er bindende og kan ikke velges bort.

Dersom en elev ikke har behov for eller ikke ønsker alle sider ved opplæringen i henhold til opplæringsloven § 2-6, kan eleven følge ordinær opplæring med særlig tilrettelegging i form av

spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1. Eventuelle avvik fra læreplanene må hjemles i opplæringsloven § 5-1 og beskrives i en individuell opplæringsplan – på samme måten som avvik fra ordinære læreplaner. Elever som har opplæring etter opplæringsloven § 2-6, og som bruker høreapparat eller har fått cochleaimplantat, kan ha behov for ytterligere lytte- og talespråkstimulering. I tillegg til opplæring etter opplæringsloven § 2-6 må det da fattes vedtak etter opplæringsloven § 5-1. Tilbudet beskrives i den individuelle opplæringsplanen.

Utdanningsdirektoratet vil vise til det overnevnte, og understreke at læreplanene for hørselshemmede er bindende, på samme måte som ordinære læreplaner er for andre. Dersom det skal gjøres avvik fra fastsatte læreplaner, må dette ha sitt rettslige grunnlag i lov eller forskrift. Det finnes ikke fritaksregler som tilsier at en elev kan velge bort en av de fire særskilte læreplanene for hørselshemmede. Det er antatt at elever som har rett til opplæring etter § 2-6, også har behov for opplæring i ompetansemålene i samtlige av de særskilte læreplanene.

Dersom det skulle vise seg at en elev ikke har behov for å følge de læreplanene som er knyttet til opplæringsloven § 2-6, kan eleven velge å følge ordinær opplæring med evt særlig støtte og tilrettelegging etter reglene om spesialundervisning i opplæringsloven kap. 5.

Det er kjent for Utdanningsdirektoratet at det har vært ulik praksis i landet når det gjelder opplæring etter opplæringsloven § 2-6, og dette var også noe av bakgrunnen for at overnevnte veileder ble laget. De elevene som har fått tilpasninger på tvers av lovbestemte krav, må ikke komme ut som skadelidte. Det forventes imidlertid at kommunene for fremtiden organiserer opplæringstilbudet i samsvar gjeldende rett.

Vår referanse: 2010/1388